

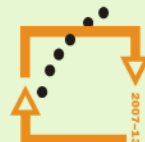
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Střední škola obchodu,
služeb a podnikání
a Vyšší odborná škola

Kněžskodvorská 33/A, 370 04 České Budějovice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Hana Boháčová

Datum vytvoření: 13. 01. 2013

Číslo DUMu: VY_12_INOVACE_12_CJL_M

Ročník: III.

Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace, Estetické vzdělávání

Vzdělávací obor: Jazyk a komunikace

Tematický okruh: Slovo a slovní zásoba

Téma: Slova neutrální a zabarvená

Metodický list/anotace:

Žáci poznávají slova zabarvená, citově nebo dobově, pracují s praktickými příklady.
Možné využít i v ostatních ročnících, ve 4. ročníku jako opakování k maturitě.

Slova dobově zabarvená

- **Historismy** (**slova historická**) – pojmenování zaniklé skutečnosti
- **Archaismy** (**slova zastaralá**) – v současném jazyce je neužíváme, ustupují novějším
- **Neologismy** (**nová slova**) – nově utvořená slova

Slova citově zabarvená (expresivní)

- Kladně zabarvená – **familiární** (v důvěrném styku) a **hypokoristika** (domácké obměny jmen), **dětská**, **eufemismy** (zjemňující nevhodnou skutečnost)
- Záporně zabarvená – **hanlivá** a **zveličelá**, **zhrubělá** a **vulgární**, **dysfemismy** (slova zveličující nepříjemnou skutečnost)

Podle těchto hledisek odlište archaismy, historismy, neologismy a slova expresivní s kladným, záporným zabarvením nebo bez citového zabarvení

- Tarasnice
- Silozpyt
- Euro
- Hardware
- Uzříť
- Babizna
- Hajat
- Čumět
- Krákorat
- Otec
- Spinkat
- Historismus
- Archaismus
- Neologismus
- Neologismus
- Archaismus
- Hanlivé
- Lichotivé
- Hanlivé
- Hanlivé
- Neutrální
- Lichotivé

Citace, zdroje a literatura

- MGR. MUŽÍKOVÁ , Olga a kol. *Odmaturuj z českého jazyka*. Brno: Didaktis, spol.s r.o., 2007, ISBN 80-7358-082-9.